

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека

*Юрій Богданович Чайковський –
науковець в галузі гістології та ембріології,
засновник школи нейроморфології
(до 75-річчя від дня народження)*

Інформаційний список літератури

КИЇВ 2026

УДК 016:61

Ч-15

Укладачі:

Папуша Л. В.

Клюшніченко О. В.

Медяник Л. С.

Відповідальна за випуск:

Папуша Л. В.

Юрій Богданович Чайковський – науковець в галузі гістології та ембріології, засновник школи нейроморфології : 75-річчя від дня народження : інформаційний список літератури / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад.: Л. В. Папуша, О. В. Клюшніченко, Л. С. Медяник; відп. за вип. Л. В. Папуша. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2026. – 36 с.

Інформаційний список літератури підготовлено з нагоди 75-річчя від дня народження народження видатного науковця, лікаря в галузі морфології, експериментальної мікрохірургічної ауто- та алонейропластики, гістолога та ембріолога, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри гістології та ембріології НМУ імені О. О. Богомольця, член-кореспондента НАМН України, заслуженого діяча науки та техніки України. До списку літератури включено бібліографічні описи наукових праць Чайковського Ю. Б. та література про вченого.

© Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця,
2026

Від укладача

Інформаційний список літератури підготовлено з нагоди 75-річчя від дня народження видатного науковця, лікаря в галузі морфології, експериментальної мікрохірургічної ауто- та алонейропластики, гістолога та ембріолога, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри гістології та ембріології НМУ імені О. О. Богомольця, член-кореспондента НАМН України, заслуженого діяча науки та техніки України, члена Міжнародної академії патології, президента Наукового товариства АГЕТ України (анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів), члена спеціалізованої Вченої ради з морфологічних спеціальностей Університету, лауреата Державної премії України, премії імені В. П. Комісаренка НАН України, премії НАМН України. Матеріали списку літератури відображають публікації вченого за період з 1977 по 2021 роки, які зберігаються у фондах бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця. Загальна кількість бібліографічних записів – 248.

Список літератури складається з трьох розділів:

- Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали;
- Матеріали з'їздів, конференцій, конгресів (бібліографічні описи праць подано у хронологічному порядку, а у межах року – за алфавітом назв);
- Публікації у наукових збірниках та періодичних і продовжуваних виданнях (бібліографічні описи праць подано у хронологічному порядку, а у межах року – за алфавітом назв);
- Література про Чайковського Ю. Б. (розміщено за алфавітом назв).

При підготовці списку літератури опрацьовано каталоги: бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (електронний, http://ek.librarynmu.com/cgi-bin/irbis64r_plus/cgiirbis_64_ft.exe алфавітний, імідж-каталог «Наукові праці вчених-медиків НМУ імені О. О. Богомольця») <http://ik.librarynmu.com/catalog?letter=%D0%A7&box=%D0%A7%D0%B0%D0%B1%E2%80%93%D0%A7%D0%B5%D0%B1&image=%D0%A7%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>, репозитарій http://ir.librarynmu.com/simple-search?query=%D1%87%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9&sort_by=score&order=desc&rpp=10&etal=0&filtername=author&filterquery=%D0%A7%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%2C+%D0%AE.+%D0%91.&filtertype>equals.

Знаком астерікс відмічено документи, які не перевірено de-vizo.

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Чайковський Юрій Богданович (29.06.1951 – 03.03.2022), провідний учений в галузі морфології, експериментальної мікрохірургічної ауто- та алонейропластики, гістолог та ембріолог, доктор медичних наук (1989), професор (1993), завідувач кафедри гістології та ембріології НМУ імені О. О. Богомольця (1992–2022), проректор з міжнародних зв'язків і навчання іноземних студентів НМУ імені О. О. Богомольця (1991–2000), проректор з наукової роботи (2012–2015), начальник атестаційного відділу ВАК України (2000–2011), член-кореспондент НАМН України (2003), член Міжнародної академії патології, президент Наукового товариства АГЕТ України (анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів), член спеціалізованої Вченої ради з морфологічних спеціальностей Університету, лауреат Державної премії України (1996), премії імені В. П. Комісаренка НАН України (2010), премії НАМН України (2010), заслужений діяч науки та техніки України (2001).

Юрій Богданович Чайковський народився у м. Києві у сім'ї філософів. У 1968 році закінчив середню школу з золотою медаллю, а в 1974 р. – Київський медичний інститут з відзнакою та продовжив навчання в аспірантурі на кафедрі нормальної анатомії цього ж інституту. У 1978 р. захистив кандидатську дисертацію на тему : «Микроваскуляризація седалищного нерва в умовах его де- и регенерації». Починаючи з 1981 року Юрій Богданович працював асистентом, старшим викладачем і доцентом на кафедрі оперативної хірургії та топографічної анатомії Київського інституту вдосконалення лікарів. У 1989 р. захистив докторську дисертацію на тему : «Регенерація периферического нерва в умовах его ауто- и аллопластики». У 1992 р. його було обрано за конкурсом на посаду завідувача кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1992–2022).

Основні напрями наукової діяльності – вивчення будови та реактивних властивостей нервової системи; експериментальне моделювання патологічних процесів, вивчення структурних основ їх пато- і саногенезу; дидактика викладання гістології, цитології та ембріології; історія морфології.

Наукова школа нейроморфології, створена разом із численними учнями та послідовниками й очолювана Юрієм Богдановичем, набула високого рейтингу в Україні та за кордоном. Не останню роль у формуванні наукового світогляду Ю. Б. Чайковського відіграла рідна сестра батька Юрія Богдановича – Ірина Йосипівна Чайковська – відомий анатом, організатор і завідувач кафедри нормальної анатомії Луганського медичного інституту протягом майже 30 років. Ю. Б. Чайковський брав активну участь у міжнародних конгресах із особистими доповідями, організації з'їздів морфологів України, працював у Науковому товаристві анатомів, гістологів,

ембріологів та топографоанатомів України, президентом якого був понад 14 років, брав участь у роботі редколегій багатьох наукових медичних журналів.

Як ученого Ю. Б. Чайковського відрізняють цілеспрямованість, наукова ерудиція й організаторські здібності. Його наукові розробки характеризуються фундаментальністю, сучасним методичним рівнем і прикладним значенням. До видатних наукових здобутків відноситься встановлення можливості збереження життєздатності клітин периферійної нейроглії за умов кріоконсервації при температурі рідкого азоту; доведення того, що інгібітори протеолітичних ферментів, інгібітори лейкотрієнів та інші протизапальні препарати стимулюють регенерацію нервових стовбурів; вивчив гемомікроциркуляторне русло, нейро-вазальні та нейро-десмальні взаємовідношення у периферичних нервах; з'ясував морфологічні особливості розвитку хронічного гастриту і гастродуоденіту за умов експериментальної хронічної інфекції носоглотки, структурні механізми саногенезу гнійних і негнійних ран шкіри при застосуванні сорбентів; розробка та вивчення нових біологічно обґрунтованих методів мікрохірургічної ауто- й аллонеїропластики, які полягають у спрямованому впливі на реактивні зміни тканин у ділянці травми та забезпечують активізацію відновних процесів. Останніми роками Ю. Б. Чайковський активно співпрацював з Інститутом фізики напівпровідників імені В. Є. Лашкарьова й Інститутом генетичної та регенеративної медицини. Результатом стали важливі дані про взаємодію з нанокристалом кремнію нервових волокон, що регенерують та про вплив стовбурових клітин на відновлення периферичного нерву.

Творчий доробок ученого складає понад 700 наукових праць, зокрема 27 патентів, 3 підручники та 9 монографій. Підготував 8 докторів і 27 кандидатів наук. Отримав знак «Петро Могила» (2008), Почесну грамоту МОЗ України (2016).

БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

I. Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали

1. **Чайковский Ю. Б.** Микроваскуляризация седалищного нерва в условиях его де- и регенерации (Экспериментально-морфологическое исследование) : дис. ... канд. мед. наук / Ю. Б. Чайковский ; КМИ им. А. А. Богомольца, Кафедра гистологии и эмбриологии. – Київ, 1977. – 231 с. : рис., табл. – Библиогр.: с. 194–231.
2. **Чайковский Ю. Б.** Микроваскуляризация седалищного нерва в условиях его де- и регенерации (Экспериментально-морфологическое исследование) : автореферат дис. ... канд. мед. наук / Ю. Б. Чайковский ; КМИ им. А. А. Богомольца, Кафедра гистологии и эмбриологии. – Київ, 1977. – 20 с. з граф.
3. **Чайковский Ю. Б.** Регенерация периферического нерва в условиях его ауто- и аллопластики : дис. ... д-ра мед. наук : 14.00.02 / Ю. Б. Чайковский ; Кафедра операт. хирургии и топогр. анатомии Киевского гос. ин-та усов. врачей; Кафедра гистологии и эмбриологии КМИ им. А. А. Богомольца. – Киев, 1988. – 350 с. : ил. – Библиогр.: с. 287–341 (497 назв).
4. **Чайковский Ю. Б.** Регенерация периферического нерва в условиях его ауто- и аллопластики : автореф. дис. ... д-ра мед. наук / Ю. Б. Чайковский ; Кафедра операт. хирургии и топогр. анатомии Киевского гос. ин-та усов. врачей; Каф. гистологии и эмбриологии КМИ им. А. А. Богомольца. – Киев, 1988.*

*****

1977

5. Микроваскуляризация седалищного нерва в условиях его де- и регенерации / **Ю. Б. Чайковский.** – Киев, 1977. – 20 с.

1987

6. Клинанатомия и симптоматика поражения на различных уровнях анализаторов обоняния, вкуса, слуха и равновесия : учебное пособие / М. Н. Умовист, **Ю. Б. Чайковский**, В. А. Гудзенко ; Центрального ин-т усоверш. врачей. – Москва, 1987. – 71 с.

1993

7. Міжнародна гістологічна та ембріологічна номенклатура : наукове вид. / А. Й. Іванова, **Ю. Б. Чайковський**, О. Д. Луцик. – Львів : Львів. мед. ін-т, 1993. – 176 с.

1994

8. Гістологія та ембріогенез органів ротової порожнини : навчальний посібник / О. І. Дельцова, **Ю. Б. Чайковський**, С. Б. Геращенко ; Міністерство охорони

здоров'я України, Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти. – Івано-Франківськ : Вік, 1994. – 94 с. : іл. – Бібліогр.: с. 93–94.

1995

9. Нетрадиционные методы лечения в стоматологии / А. П. Грохольский, Н. А. Кодола, В. Г. Бургонский, **Ю. Б. Чайковский**. – Київ : Здоров'я, 1995. – 376 с. : ил.

1996

10. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник. Ч. 1. / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко ; МОЗ України, Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти. – Київ; Івано-Франківськ, 1996. – 158 с.
11. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник. Ч. 2. / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко ; МОЗ України, Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти. – Київ; Івано-Франківськ, 1996. – 158 с.
12. Учебно-тематичний ілюстрований українсько-російсько-латинсько-англійсько-французько-іспанський словник з гістології, цитології та ембріології / М. Х. Абакаров, В. Г. Ковешніков, **Ю. Б. Чайковський**. – Луганськ : вид-во ЛДМУ, 1996. – 325 с.

1996

13. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Київ ; Івано-Франківськ, 1996. – Ч. 1. – 158 с.
14. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Київ ; Івано-Франківськ, 1996. – Ч. 2. – 158 с.
15. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Київ ; Івано-Франківськ, 1996. – Ч. 1. – 87 с. : іл.
16. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Київ ; Івано-Франківськ, 1996. – Ч. 2. – 69 с. : іл.
17. Ф.А. Стефаніс / **Ю. Б. Чайковський**. – Київ, 1996. – 44 с.
18. Учебно-тематичний ілюстрований українсько-російсько-латинсько-англійсько-французько-іспанський словник з гістології, цитології та ембріології /

М. Х. Абакаров, В. Г. Ковешніков, **Ю. Б. Чайковський**. – Луганськ : Вид-во ЛДМУ, 1996. – 326 с.

1998

19. Повышение эффективности микрохирургических операций у больных с последствием травм срединного и локтевого нервов области предплечья. В. И. Цымбалюк, **Ю. Б. Чайковский**, Л. А. Ломако. – Київ : РАДА, 1998. – 117 с.

1999

20. Гістологія та ембріогенез органів ротової порожнини : навч. посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів / О. І. Дельцова, **Ю. Б. Чайковський**, С. Б. Геращенко; Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2-ге вид. перероб. і допов. – Івано-Франківськ : Галицький тракт, 1999. – 80 с. : іл.
21. Практикум з цитології, ембріології та загальної гістології : навчальний посібник / Е. Ф. Барінов [та ін.] ; під ред.: Е. Ф. Барінова, **Ю. Б. Чайковського** ; Міністерство охорони здоров'я України, Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти, Донецький державний медичний університет ім. М. Горького. – Київ : ЦМК ВМО МОЗ України, 1999. – 275 с.
22. Терапевтична стоматологія дитячого віку : підручник / Л. О. Хоменко [та ін.] ; за ред. Л. О. Хоменко ; Міністерство охорони здоров'я України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Київ : Книга плюс, 1999. – 525 с. : іл. – Бібліогр.: с. 522–524.

2000

23. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник для студентів вищ. мед. навч. закладів / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко ; МОЗ України, Центр методичного кабінету з вищої медичної освіти. – 2-ге вид. – Київ ; Івано-Франківськ : [б. в.], 2000. – 152 с. : рис.

2001

24. Видатні гістологи : біограф. довідник / О. І. Дельцова, **Ю. Б. Чайковський** [та ін]. – Коломия : Вік, 2001. – 141 с.
25. Ембріологічний словник / **Ю. Б. Чайковський**, М. О. Акімченков, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Коломия : Вік, 2001. – 268 с.
26. Міжнародна гістологічна номенклатура: (українсько-англійсько-латинський словник термінів з цитології, гістології та мікроанатомії) / В. В. Дудок, **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – [3-тє вид.]. – Львів : Наутилус, 2001. – 284 с.

27.Терапевтична стоматологія дитячого віку : підручник / Л. О. Хоменко, **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] ; за ред. Л. О. Хоменко ; Міністерство охорони здоров'я України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Київ : Книга плюс, 2001. – 528 с.

2003

28.Гістологія людини : підручник для студентів вищ. мед. навч. закладів III–IV рівнів акредитації / О. Д. Луцик, А. Й. Іванова, К. С. Кабак, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Книга-плюс, 2003. – 592 с.

29.Методичні розробки до практичних занять : для студентів мед., медико-психол. та стоматологічних факультетів з курсу цитології, ембріології та гістології / під ред. **Ю. Б. Чайковського**. – Київ, 2003. – 186 с.

2004

30.Анатомія людини : підручник для студентів вищ. мед. закладів : Ч. 1. : Загальна частина. Спеціальна частина: Остеологія. Артрологія. Міологія. Спланхнологія. Ендокринні залози / К. А. Дюбенко, А. К. Коломійцев, **Ю. Б. Чайковський** ; за ред. К. Дюбенка ; НМУ ім. О. О. Богомольця. – Київ : Атлант-UMS, 2004. – 671 с. : мал – (Навчальна література для студентів медичних університетів, академій та інститутів).

31.Анатомія людини : у 2 ч. : підручник / К. А. Дюбенко, А. К. Коломійцев, **Ю. Б. Чайковський** ; ред. К. А. Дюбенко. – Київ : Поліграфкнига, 2004. – Ч. 1. – 691 с.

32.Атлас анатомії людини / Ф. Неттер ; ред. **Ю. Б. Чайковський** ; пер. з англ. А. А. Цегельський. – Львів : Наутілус, 2004. – 592 с. : іл.

33.Розгадки таємниць людини. Від Гіппократа до сьогодні : розповіді для серед. та ст. шк. віку / **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Веселка, 2004. – 190 с.

34.Словник новітніх цитофізіологічних понять і термінів / В. Дудок, **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Львів : Leopolis, 2004. – 74 с.

2005

35.Готуючись до захисту дисертації... Сільськогосподарські науки. Фармацевтичні науки. Ветеринарні науки : довідник / упоряд. Ю. І. Цеков ; ред. **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Толока, 2005. – 110 с.

36.Готуючись до захисту дисертації... Медичні науки : довідник : Перелік спец., паспорти спец., спеціалізовані вчені ради, провідні установи, наукові фахові вид. / упоряд. Ю. І. Цеков ; ред. **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Толока, 2005. – 112 с.

37. Імунозалежність та напрямки імунотерапії хронічних захворювань гастроудоденальної зони в дітей : монографія / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Здоров'я, 2005. – 114 с. : іл.
38. Периферійний нерв (нейро-судинно-десмальні) взаємовідношення в нормі та при патології : [монографія] / С. Б. Геращенко [и др.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2005. – 342 с. : рис. – Бібліогр.: с. 291–341.
39. Informational reference book for students of the discipline “Histology and embryology” / **Yu. B. Chaikovsky**, N. A. Melnik. – Kyiv, 2005. – 24 p.

2006

40. Выдающиеся имена в гистологии : биограф. справ. / Е. И. Дельцова, **Ю. Б. Чайковский** [и др.]. – Москва : Ретиноиды, 2006. – 130 с. : портр.
41. Гістологія, цитологія та ембріологія (атлас для самостійної роботи студентів) : навч.-метод. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закладів IV рівня акредитації / **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко ; Міністерство охорони здоров'я України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Луцьк : Волинська обл. друк., 2006. – 152 с.
42. Практикум з цитології та загальної ембріології для кредитно-модульної системи навчання : навчальний посібник для студентів вищ. мед. закладів освіти IV рівня акредитації / Е. Ф. Барінов [та ін.] ; ред. Е. Ф. Барінов, **Ю. Б. Чайковський** ; Міністерство охорони здоров'я України, Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти, Донецький державний медичний університет імені М. Горького, Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Донецьк : Каштан ; Київ : [б. в.], 2006. – 128 с. : рис.

2007

43. Енциклопедія клітини : тлумачний словник цитологічних термінів / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ : ПП Супрун В. П., 2007. – 264 с.
44. Нестабильность генома и эпигенетическое наследование эукариот / Т. Ю. Колотова, А. Ю. Волянский, ..., **Ю. Б. Чайковский** [и др.]. – Харьков : Око, 2007. – 288 с.
45. Терапевтическая стоматология детского возраста : учебник / **Ю. Б. Чайковский** [и др.]; под ред. проф. Л. А. Хоменко. – Киев : Книга плюс, 2007. – 816 с. – Библиогр.: с. 808–815.

2008

46. Анатомія людини: підручник : у 2 ч. Ч. 2. : Серцево-судинна система. Лімфатична система. Органи кровотворення та імунної системи. Нервова система. Периферійна

нервова система. Автономна нервова система. Органи чуття / К. А. Дюбенко, А. К. Коломийцев, **Ю. Б. Чайковський** ; за ред. К. А. Дюбенка. – Київ : Поліграфкнига, 2008. – 528 с. – Бібліогр.: с. 511–516.

47. Практикум зі спеціальної гістології для кредитно-модульної системи навчання : Ч. 1 : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів / ред. Е. Ф. Барінов, **Ю. Б. Чайковський** ; Донецький національний медичний університет імені М. Горького, Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – Донецьк : Каштан ; Київ : [б. в.], 2008. – 268 с. : іл.

2009

48. Атлас анатомії людини / Френк Г. Неттер ; за ред. **Ю. Б. Чайковського** ; пер. з англ. А. А. Цегельського. – 4-те вид. – Львів : Наутілус, 2009. – 547 с. : іл. – ISBN 966–8574–09–5.
49. Застосування ліпосомних препаратів та фармако-електро-кінезитерапії нейром'язового апарату в комплексному лікуванні компресійно-ішемічної невропатії : методичні рекомендації / уклад.: **Ю. Б. Чайковський** ; Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи. – Київ, 2009. – 37 с.
50. Міжтканинні взаємодії периферійного нерва в нормі та патології : монографія / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. – 408 с.

2010

51. Гістологічна термінологія. Міжнародні терміни з цитології та гістології людини = Terminologia Histologica. International Terms for Human Cytology and Histology / Федеративний міжнар. комітет з анатомічної термінології: пер. з англ. вид. ; ред. **Ю. Б. Чайковський**, О. Д. Луцик. – Київ : Медицина, 2010. – 304 с.
52. Гістологія людини : підруч. для студентів ВМНЗ III–IV рівнів акредитації / О. Д. Луцик, А. Й. Іванова, К. С. Кабак, **Ю. Б. Чайковський**. – Вид. 4-те, доопр. і випр. – Київ : Книга плюс, 2010. – 582 с. : іл. – Бібліогр.: с. 465–466.
53. Гістология, цитология и эмбриология : в 3 кн. Кн. 1: Цитология и общая эмбриология : учебное пособие / ред. Э. Ф. Барінов, **Ю. Б. Чайковский**. – 4-е изд., перераб. и доп. – Киев : Медицина, 2010. – 224 с.
54. Гістологія, цитологія та ембріологія : у 3 кн. Кн. 1: Цитологія і загальна ембріологія : навчальний посібник / Е. Ф. Барінов [та ін.] ; ред.: Е. Ф. Барінов, **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – 4-те вид., перероб. і допов. – Київ : Медицина, 2010. – 216 с.

55. Основи імунології та імуноморфології : навчально-методичний посібник / М. А. Волошин, **Ю. Б. Чайковський**, О. Г. Куц ; Запорізький державний медичний університет, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Запоріжжя ; Київ, 2010. – 170 с.

2011

56. Профілактична токсикологія та медична екологія : вибрані лекції для науковців, лікарів та студентів / І. М. Трахтенберг, М. Г. Проданчук, **Ю. Б. Чайковський**, Н. М. Дмитруха, В. М. Коваленко; ред.: І. М. Трахтенберг. – Київ : Авіцена, 2011. – 320 с.

2012

57. Тестові завдання з гістології, цитології та ембріології. Модуль 1 : навчальний посібник / Н. О. Мельник [та ін.] ; ред. Н. О. Мельник, Ю. Б. Чайковський. – Київ : Книга-плюс, 2012. – 160 с.

58. Clinic-Based Tests for Integrated Training in Histology, Cytology and Embryology for Students (KROK 1. Stomatology) / Ministry of health of Ukraine, Bogomolets National Medical University ; Reorg. **Yu. B. Chaikovsky** ; ed.: I. E. Bulakh, V. F. Moskalenko. – Kyiv : [s. n.], 2012. – 16 p. – (Modernising Undergraduate Medical Education in the EU, Eastern neighbouring Area /MUMEENA).

2013

59. Гистология человека : учебник / А. Д. Луцик, А. И. Иванова, К. С. Кабак, **Ю. Б. Чайковский**. – Киев : Книга-плюс, 2013. – 472 с.

60. Гістологія людини : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації / О. Д. Луцик, **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Вид. 4-те, доопрац. і випр. – Київ : Книга-Плюс, 2013. – 582 с. : рис. – Бібліогр.: с. 565–566.

61. Гістологія, цитологія та ембріологія : навчальний посібник для студентів VMNZ IV рівнів акредитації : у 3 кн. Кн. 3, ч. 2: Спеціальна гістологія та ембріологія внутрішніх органів / за ред. Е. Ф. Барінова, **Ю. Б. Чайковського**. – Київ : Медицина, 2013. – 471 с.

62. Система імунітету за умов мікромеркуріалізму та його корекції : монографія / В. І. Літус, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Інтерсервіс, 2013. – 294 с.

63. Терапевтическая стоматология детского возраста : учебник / Л. А. Хоменко, Л. П. Кисельникова, Н. И. Смоляр, **Ю. Б. Чайковский** [и др.] / под ред. проф. Л. А. Хоменко, проф. Л. П. Кисельниковой. – Киев : Книга-плюс, 2013. – 864 с. : ил., табл.

64. Тестові завдання з гістології, цитології та ембріології. Модуль 2 : навчальний посібник / Н. О. Мельник [та ін.] ; ред. Н. О. Мельник, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Книга-плюс, 2013. – 256 с.

2014

65. Портретна галерея видатних гістологів / О. Г. Божко, Л. М. Сокурєнко, Л. Б. Шобат, Ю. Б. Чайковський; за ред. **Ю. Б. Чайковського**, Л. М. Сокурєнко. – Київ : Інтерсервіс, 2014. – 76 с.
66. Слинні залози. Гістофізіологія стимульованої секреції : монографія / Г. А. Єрошенко, В. І. Шепітько, **Ю. Б. Чайковський**; Українська медична стоматологічна академія. – Полтава : Кулібаба С. В., 2014. – 152 с.
67. Стовбурові клітини : монографія / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2014. – 500 с.
68. Стовбурові клітини / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2014. – 497 с.
69. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Т. 1: Карієс зубів та його ускладнення : підручник для студентів стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів / Л. О. Хоменко, **Ю. Б. Чайковський**, Н. І. Смоляр [та ін.] / за ред. проф. Л. О. Хоменко. – Київ : Книга-плюс, 2014. – 432 с.

2015

70. Імунологія : підручник для лікарів-курсантів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] ; ред.: Л. В. Кузнецова, В. Д. Бабаджан, В. І. Літус. – Київ : Меркьюрі-Поділля, 2015. – 584 с.
71. Професори-морфологи України : [довідник] / В. С. Пикалюк, М. А. Волошин, **Ю. Б. Чайковський**. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. – 72 с.

2016

72. Гістологія. Короткий курс : навчальний посібник для самостійної підготовки до практичних занять, підсумкових модулів та іспиту "Крок-1" / [Г. І. Козак, Л. П. Запривода, О. В. Остапенко та ін.] ; за ред. **Ю. Б. Чайковського** ; Міністерство охорони здоров'я України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 335 с.
73. Епоніми та гістологічна техніка / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ: Таля, 2016. – 211 с.
74. Нейроморфологія. Епоніми та гістологічна техніка : монографія / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко. – Івано-Франківськ : Таля, 2016. – 216 с.

75.Терапевтична стоматологія дитячого віку. Т. 1. Карієс зубів та його ускладнення / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Київ : Книга-плюс, 2016. – 432 с. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/15459>

76.Хронічне обструктивне захворювання легень: нові відтінки проблеми : [монографія] / Ю. І. Фещенко, **Ю. Б. Чайковський**, М. М. Островський, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко, М. О. Кулинич-Міський, І. О. Савеліхіна. – Київ : СІМІК, 2016. – 397, [2] с.

2017

77.Основы цитологии, общая эмбриология и гистология : [навчальний посібник для іноземних студентів вищих медичних навчальних закладів МОЗ України, які навчаються російською мовою] / **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Яременко, А. Н. Гребовой. – Киев : Книга плюс, 2017. – 138 с. : ил., табл.

2018

78.Детская терапевтическая стоматология : учебник для студентов стоматологических факультетов интернов, врачей-стоматологов : Т. 1 / Л. А. Хоменко, Н. В. Биденко, Е. И. Остапко, А. В. Савичук, **Ю. Б. Чайковський**, И. Н. Голубева, Г. В. Сороченко, В. И. Шматко / под ред. проф. Л. А. Хоменко. – Киев : Книга-плюс, 2018. – 396 с.

79.Гістологія. Короткий курс : навчальний посібник для самостійної підготовки до практичних занять, підсумкових модулів, іспитів і ЛП "Крок-1" / за ред. **Ю. Б. Чайковського** ; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 336 с. : рис., схеми. – Бібліогр.: с. 333–335.

80.Гістологія. Цитологія. Ембріологія : нац. підручник / О. Д. Луцик [та ін.] ; за ред.: О. Д. Луцика, **Ю. Б. Чайковського** ; Міністерство охорони здоров'я України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Вінниця : Нова книга, 2018. – 592 с. : іл.

81.Нейротоксикологія: морфологічні аспекти: монографія / С. Б. Геращенко, О. І. Дельцова, Т. В. Козицька, С. П. Луговський, О. Л. Сіделковський, Л. М. Сокурєнко, І. М. Трахтенберг, **Ю. Б. Чайковський**. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М, 2018. – 472 с.

2019

82.Медична ембріологія з основами тератології : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України / Ю. В. Сілкіна, М. П. Веропотвелян, Н. О. Данкович; за заг. ред. і передм. **Ю. Б. Чайковський**. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 208 с. : іл.

2020

83. Гістологія. Короткий курс : навчальний посібник для самостійної підготовки до практичних занять, підсумкових модулів, іспитів і ЛІ "Крок-1" / [Козак Г. І. та ін. ; за ред. **Ю. Б. Чайковського**] ; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – 3-тє вид., випр. і допов. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 335 с. : рис., схеми
84. Гістологія. Цитологія. Ембріологія : підручник для студентів стоматологічних факультетів, закладів вищої медичної освіти України / за ред. О. Д. Луцика, **Ю. Б. Чайковського**. – Вінниця : Нова книга, 2020. – 496 с. : іл.
85. Компендіум зі спеціальної гістології та ембріології / О. М. Грабовий, Л. М. Яременко, Л. М. Божко, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Книга-плюс, 2020. – 346 с. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/4951>
86. Компендіум з цитології, загальної ембріології та гістології : навчальний посібник для студентів медичного, медико-психологічного та стоматологічного факультетів (протокол засідання №7 від 28.01.2020) / О. М. Грабовий, Л. М. Яременко, О. Г. Божко, **Ю. Б. Чайковський**. – Київ : Книга-плюс, 2020. – 144 с. : рис., табл., фот. – Бібліогр.: с. 143–144. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/4947>
87. Практикум з гістології, цитології та ембріології : навчальний посібник. – Вид. 6-те, випр. та доп. / О. М. Грабовий, **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Яременко. – Київ : Книга-плюс, 2020. 84 с. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/4950>

2021

88. Нейрогістологія : підручник / **Ю. Б. Чайковський**. – Київ: Книга-плюс, 2021. – 162 с.
89. Neurohistology : textbook / **Yu. B. Chaikovsky**. – Kyiv : Book-plus, 2021. – 164 p. : il. – Bibliogr. after chap.

II. Матеріали з'їздів, конференцій, конгресів

1980

90. Микроциркуляторное русло при экспериментальном выключении магистральных артерий тазовой конечности / **Ю. Б. Чайковский** [и др.] // I Украинский съезд анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов : тезисы докладов. – Винница, 1980. – С. 14.

1981

91. Ультраструктурные адаптационные изменения гемомикроциркуляторного русла в условиях моделирования коллатерального кровообращения / **Ю. Б. Чайковский** [и др.]

др.] // Актуальные проблемы современной патофизиологии : тезисы докладов Всесоюзной конференции посвященной 100-летию со дня рождения А. А. Богомольца (1881–1981 гг.). – Киев, 1981. – С. 21–22.

1985

92. Сравнительное изучение ауто- и аллопластики периферических нервов / **Ю. Б. Чайковский** // Актуальные вопросы морфологии : тезисы докладов 2 съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов, УССР, Полтава 11–13 сентября 1985 г. / МЗ УССР; Укр. респ. науч. об-во анат., гистол., эмбриол., Полтавский медицинский стоматогический институт. – Полтава, 1985. – С. 228–229.

1988

93. Сравнительное изучение влияния на структуру миокарда хронических очагов инфекции носоглотки стрептококковой и стафилококковой этиологии / М. И. Борисенко, **Ю. Б. Чайковский** // III съезд кардиологов УССР 12–14 октября 1988 г., г. Черновцы : тезисы докладов ; Министерство здравоохранения УССР. Укр. науч. кардиол. об-во. – Киев, 1988. – С. 203–204.

1992

94. Состояние регионарных лимфатических узлов при замещении дефекта седалищного нерва консервированным аллотрансплантатом / **Ю. Б. Чайковский**, А. К. Коломийцев, Т. Л. Терещенко, Г. Б. Констинский // Морфологічні та клінічні аспекти лімфології : матеріали наукової конференції до 100-річчя з дня народження проф. М. С. Спірова ; МОЗ України, УДМУ ім. О. О. Богомольця. – Київ, 1992. – С. 90–91.

1994

95. Актуальні проблеми нейрогістології та нейроонтогенезу : матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / [Є. Г. Гончарук, **Ю. Б. Чайковський**, В. П. Ширококов та ін. ; ред. **Ю. Б. Чайковський**]. – Київ, 1994. – 85 с.

96. Микола Іванович Зазибін : до 90-річчя з дня народження / К. С. Кабак, А. К. Коломійцев, Г. А. Константиновський, **Ю. Б. Чайковський** // Актуальні проблеми нейрогістології та нейроонтогенезу : матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, УДМУ ім. О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 1994. – С. 27–28.

97. Нейрогліальні взаємовідношення в умовах ауто- та аллопластики сидничного нерва / **Ю. Б. Чайковський**, Т. Л. Терещенко, Л. М. Островська, Л. Б. Шобат // Актуальні

проблеми нейрогістології та нейроонтогенезу : матеріали наукової конференції, присвяченої, 90-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, УДМУ ім. О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 1994. – С. 57–58.

1998

98.Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Другої науково-практичної конференції, 9–10 травня 1998 р., Київ / Є. Г. Гончарук, В. Г. Коляденко, ..., **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Київ : Друкарня НМУ, 1998. – 147 с.

99.Методи регуляції регенерації нервів при нейрохірургічних операціях / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Другої науково-практичної конференції, 9–10 травня 1998. – Київ, 1998. – С. 10–11.

1999

100. Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Третьої науково-практичної конференції, 8–10 квітня 1999 р., м. Київ / Є. Г. Гончарук, В. Г. Коляденко, ..., **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Київ : Друкарня НМУ, 1999. – 160 с.

101. Дальнейшее развитие учения академика Н. И. Зазыбина о реактивных свойствах периферической нервной системы в современных исследованиях / В. П. Яценко, **Ю. Б. Чайковский** // Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Третьої науково-практичної конференції, 8–10 квітня 1999, м. Київ. – Київ: Друкарня НМУ, 1999. – С. 25.

102. Напрямки імунотерапії хронічного гастродуоденіту / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Третьої науково-практичної конференції, 8–10 квітня 1999, м. Київ. – Київ: Друкарня НМУ, 1999. С. 138–139.

103.Рейннервація м'язів нижньої кінцівки щурів із застосуванням алотрансплантантів / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський**, В. Б. Раскалей // Актуальні проблеми експериментальної медицини : матеріали доповідей Третьої науково-практичної конференції, 8–10 квітня 1999, м. Київ. – Київ: Друкарня НМУ, 1999. – С. 27–28.

2002

104. Актуальні питання морфології: наукові праці ІІІ Національного конгресу анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, Київ, 21–23 жовтня 2002 р. / ред. **Ю. Б. Чайковський**. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2002. – 376 с.

2004

105. Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / В. Ф. Москаленко, **Ю. Б. Чайковський**, В. П. Яценко [та ін.]. – Київ, 2004. – 86 с.
106. М. І. Зазибін : 100-річчя з дня народження / **Ю. Б. Чайковський**, В. П. Яценко // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / В. Ф. Москаленко, **Ю. Б. Чайковський**, В. П. Яценко [та ін.] ; МОЗ України, АМН України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 10–11.
107. Зміни в органах імунітету за умов травми периферійного нерва та імунокорекції / І. В. Чекмарьова, В. Б. Раскалей, **Ю. Б. Чайковський** // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 64–65.
108. Сучасний стан розвитку вчення М. І. Зазибіна про реактивні властивості периферичної нервової системи / В. П. Яценко, **Ю. Б. Чайковський** // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 23–24.
109. Ультроструктурні дослідження дистального відділу великогомілкового нерва після трансплантації сідничного нерва в різні терміни після травми / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Кафедра гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 60–61.

2014

110. Клініко-експериментальне дослідження впливу етіології хронічної вогнищевої інфекції рото- та носоглотки на структурузахворювань серця / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський**, В. В. Бережний // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 2014. – Т. 78, № 5–6. Актуальні проблеми педіатрії : матеріали X Конгресу педіатрів України, 6–8 жовтня 2014 р., м. Київ; за ред. Ю. Г. Антипкіна, В. Г. Майданника – С. 23–24.

2017

111. Прикладні аспекти морфології: науково-практична конференція присвячена пам'яті професорів-морфологів Терентьева Г. В., Роменського О. Ю., Когана Б. Й., Шапаренка П. П., Жученка С. П., 21–22 вересня 2017 року, Вінниця : [зб. матеріалів наук. досліджень] / за ред. акад. НАМН України, проф. В. М. Мороза [та ін.] ; Т-во АГЕТ України, Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. – Вінниця : [б. в.], 2017. – 263 с.
112. Сучасні аспекти педагогічного впливу на креативне та профільне виховання студентів молодших курсів у вищому медичному закладі / **Ю. Б. Чайковський**, Л. І. Хламанова // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ, 18–19 травня 2017 р. м. Тернопіль: у 2 т. Т. 2. Тернопіль: ТДМУ Укрмедкнига, 2017. – С. 186–188. ГКД. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5295>

2019

113. Морфологічні прояви малих доз ртуті / Р. Ф. Камінський, Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Актуальні проблеми морфології в теоретичній та практичній медицині : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.). – Чернівці: БДМУ, 2019. – С. 153

2020

114. Дистанційне викладання анатомії, гістології та ембріології за умов пандемії COVID–19 / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Науково-медична конференція з міжнародною участю, 2020 вересень. – Київ, 2020. – С. 61. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/2254>
115. Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини : збірка тез наук.-практ. конф. з міжнародною участю 11 березня 2020 року, м. Київ / Міністерство охорони здоров'я України [та ін.] ; ред.: **Ю. Б. Чайковський** [та ін.]. – Київ : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, 2020. – 200 с.
116. Кардіопротекторна дія кверцетину та унітіолу (експериментальне дослідження) / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Український кардіологічний журнал. – 2020. – Т. 27, Додаток 2. Матеріали XXI Національного конгресу кардіологів України (Київ, 22–25 вересня 2020 р.). – С. 53. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/2259>
117. Молекулярно-біологічне дослідження печінки мишей для підтвердження наявності герпесвірусної інфекції I типу / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Медико-біологічні аспекти та мультидисциплінарна інтеграція в концепції здоров'я людини : матеріали Всеукраїнської конференції з міжнародною участю (Тернопіль, 9–11 квіт.

- 2020 р.) : у III ч. / Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – Ч. 1. – С. 131–132. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/2261>
118. Роль гістології у підвищенні мотивації до професійного розвитку майбутніх лікарів у медичному університеті / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // Сучасні проблеми морфології людини : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 23–25 вересня 2020 року, м. Харків – Харків: ХНМУ, 2020. – С. 14–17. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7523>
119. Ультраструктурні зміни гепатоцитів за наявності герпесвірусної інфекції I типу / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Актуальні проблеми функціональної морфології : науково-практична інтернет-конференція, присвячена 115 річниці з дня народження Е. Д. Бромберг та 100-річчю Української медичної стоматологічної академії, Полтава 21 травня 2020 року. – Полтава, 2020. – С. 22. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/2263>

2021

120. Дистанційне навчання в умовах пандемії: як його активізувати? / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // Trends in the Scientific Development : International Scientific and Practical conference, September 28 – October 01.2021 Vancouver, Canada. – 2021. – С. 197–199. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7527>
121. Системний дидактичний підхід до активації самостійної роботи студентів молодших курсів в період пандемії Covid – 19 / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // International Scientific and practical Conference” Interaction of Society and Science: Problems and Prospects” 05.08.21 October London, England. – 2021. – С. 228–230. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7526>
122. Covid-19: імплементація даних фундаментального дослідження аносмії в навчання студентів медичного університету / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // XXXII–Conference actual problems of modern science and practice June 29 – July 02, 2021 Boston. – 2021. – С. 180–182. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7528>

III. Публікації у наукових збірниках, періодичних та продовжуваних виданнях

1977

123. Некоторые особенности строения и реактивных свойств микроциркулярного русла седалищного нерва / **Ю. Б. Чайковский** // Некоторые особенности микроциркуляторного русла функционально различных органов : тематический сборник научных работ. – Киев, 1977. – С. 39–44.

1979

124. Регионарные особенности гемомикроциркулярного русла функционально различных органов / **Ю. Б. Чайковский** [и др.] // Нервные и гуморальные механизмы возникновения основных заболеваний сердечно-сосудистой системы : тезисы докладов. – Полтава, 1979. – С. 7.

1981

125. К вопросу о влиянии шовного материала на структуру гемомикроциркулярного русла периферического нерва / **Ю. Б. Чайковский** // Вопросы нейрохирургии. – 1981. – № 4. – С. 55–58.

1982

126. Гемомикроциркулярное русло аллотрансплантата седалищного нерва, консервированного при низкой температуре / А. К. Коломийцев, В. П. Яценко, **Ю. Б. Чайковский**, О. В. Комиссаренко // Вопросы нейрохирургии им. Н. Н. Бурденко. – 1982. – № 1. – С. 47–51.

1983

127. Изменения ультраструктуры слизистой оболочки желудка и двенадцатиперстной кишки под влиянием хронического очага инфекции в носоглотке / М. И. Борисенко, **Ю. Б. Чайковский** // Архив патологии. – 1983. – № 4. – С. 93–94.

128. Роль хронічних вогнищ інфекції носоглотки стафілококової етіології у розвитку ураження печінки і жовчних шляхів (у дітей) / П. М. Гудзенко, М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський**, С. Н. Малахова // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1983. – № 3. – С. 17–19.

1987

129. Аллопластика нервов криоконсервированным трансплантом, подвергнутом тотальной эпиневрэктомии (экспериментально-клиническое исследование) /

Ю. Б. Чайковский [и др.] // Вопросы нейрохирургии имени Н. Н. Бурденко. – 1987. – № 3. – С. 45–49. – Библиогр.: с. 48–49.

130. Роль хронічних вогнищ інфекції носоглотки у розвитку хронічного гастродуоденіту / П. С. Мощич, М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1987. – № 4. – С. 13–16.

1988

131. Роль стафилококковой и стрептококковой инфекции в формировании хронического патологического процесса в гастродуоденальной системе / **Ю. Б. Чайковский** [и др.] // Детские инфекции : республиканский межведомственный сборник. – Киев, 1988. – Вып. 18. – С. 74–82.

1989

132. Изучение эффективности иммуностимулирующих препаратов в лечении экспериментального хронического гастродуоденита / П. С. Мощич, М. И. Борисенко, **Ю. Б. Чайковский** // Гастроэнтерология : республиканский межведомственный сборник. – Київ, 1989. – Вып. 21. – С. 35–37.

1992

133. Інтенсифікація хірургічного лікування травматичного ушкодження серединного та ліктьового нервів в гострому періоді / В. І. Цимбалюк, Л. А. Ломако, **Ю. Б. Чайковський** // Клиническая хирургия. – 1992. – № 12. – С. 28–31.

1995

134. Можливості підвищення специфічності векторокардіографічного дослідження за допомогою «власної» системи координат / О. В. Потапов, **Ю. Б. Чайковський**, А. В. Лисянський // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 1995. – № 1–2. – С. 40–41.

1997

135. Використовувати усі можливі форми : особливості навчання іноземних студентів в університеті / Л. Остап'юк, В. Мілерян, **Ю. Чайковський** // Медичні кадри. – 1997. – 19 вересня.

2000

136. Вплив нейромедіаторів, ліпіну та лазеротерапії на регенераторні процеси в нервовій системі в умовах демієлінізації та травми / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Український медичний альманах. – 2000. – № 3. – С. 175–176.

2002

137. Морфологічні зміни селезінки в умовах демієлінізації та ремієлінізації / **Ю. Б. Чайковський**, Н. О. Мельник // Медичний всесвіт. – 2002. – Т. 2, № 1–2. – С. 180–183. – Бібліогр.: 13 назв.
138. Морфометричне дослідження регенерації великогомілкового нерва за умов алонейропластики та стимуляції мієліногенезу / **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко, Т. Л. Терещенко, Т. Р. Скибінська // Медицина сьогодні и завтра. – 2002. – № 2. – С. 15–18. – Бібліогр.: 7 назв.

2003

139. Клініко-морфологічне дослідження ролі хронічної вогнищевої інфекції верхніх дихальних шляхів у формуванні хронічного патологічного процесу в гастродуоденальній зоні / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Перинатологія та педіатрія. – 2003. – № 2. – С. 42–46. – Бібліогр.: 14 назв.
140. Роль хронічної вогнищевої інфекції лімфо-епітеліального глоткового кільця у формуванні хронічного патологічного процесу в шлунку та дванадцятипалій кишці : клініко-експериментальне дослідження / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Журнал АМН України. – 2003. – Т. 9, № 3. – С. 495–510. – Бібліогр.: 17 назв.
141. Стан гемомікроциркуляторного русла травмованих нервів у залежності від термінів оперативного втручання та при введенні ліпіну / **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко, Л. О. Стеченко, В. Б. Раскалей // Галицький лікарський вісник. – 2003. – Т. 10, № 2. – С. 196–198. – Бібліогр.: 6 назв.
142. Стовбур головного мозку при демієлінізації нервових волокон / Н. О. Мельник, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології та медицини. – 2003. – Вип. 3. – С. 18–20.

2004

143. Аналіз морфології мотонейронів спинного мозку в умовах алопластики сідничного нерва собак / **Ю. Б. Чайковський**, Л. Б. Шобат // Галицький лікарський вісник. – 2004. – Т. 11, № 1. – С. 112–114. – Бібліогр.: 7 назв.
144. Клініко-морфологічні паралелі хронічних гастритів у дітей / Г. В. Салтикова, **Ю. Б. Чайковський**, Л. О. Стеченко, Т. П. Куфтирева // Педіатрія, акушерство та гінекологія. – 2004. – № 6. – С. 27–31. – Бібліогр.: 7 назв.
145. Морфометричне дослідження тимусу за умов травматичного ушкодження периферійного нерва та дії імунодепресанту / І. В. Чекмарьова, **Ю. Б. Чайковський** // Патологія. – 2004. – Т. 1, № 1. – С. 31–33. – Бібліогр.: 9 назв.

146. Реактивні зміни органів імунної системи під впливом патологічних факторів / Н. О. Мельник, І. В. Чекмарьова, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2004. – Т. 3, № 3. – С. 5–7. – Бібліогр.: с. 7.
147. Структурні особливості нейронів стовбура головного мозку та спинного мозку при демієлінізації та після використання препарату Ребіф / Н. О. Мельник, **Ю. Б. Чайковський** // Таврический медико-биологический вестник. – 2004. – Т. 7, № 4. – С. 86–88. – Бібліогр.: 5 назв.

2005

148. Морфологічні зміни спинного мозку щурів за умов мікромеркуріалізму та використання дезінтоксикаційної терапії / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Український морфологічний альманах. – 2005. – Т. 3, № 3. – С. 87–92. – Бібліогр.: 7 назв.
149. Морфометричне дослідження селезінки за умов травми сідничного нерва та фармакологічної корекції імунодепресантом / А. В. Абрамов, Ю. М. Колесник, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2005. – Т. 4, № 1. – С. 70–72. – Бібліогр.: 8 назв.
150. Напрямки імунотерапії хронічного запального процесу в слизовій оболонці гастродуоденальної зони. Результати експериментального дослідження / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2005. – № 3–4. – С. 24–29. – Бібліогр.: 10 назв.
151. Органи імунного захисту за умов деяких патологічних та відновлюваних процесів / **Ю. Б. Чайковський**, Н. О. Мельник, І. В. Чекмарьова // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2005. – № 3–4. – С. 17–23. – Бібліогр.: 11 назв.
152. Цитотопографія рецепторів лектинів у структурних компонентах органів імунітету / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Acta Medica Leopoliensia = Львівський медичний часопис. – 2005. – Т. 11, № 3. – С. 96–100. – Бібліогр.: 13 назв.

2006

153. Застосування гістохімічного методу визначення рецепторів до лектину PSA в ендометрії / І. В. Копійка, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник морфології. – 2006. – № 12. – С. 225–227. – Бібліогр.: с. 227.
154. Кількісний аналіз розподілу рецепторів лектинів у ендометрію / І. В. Копійка, **Ю. Б. Чайковський** // Acta medica = Львівський медичний часопис. – 2006. – Т. 12, № 3–4. – С. 70–74. – Бібліогр.: 11 назв.

155. Методичне забезпечення викладання гістології, цитології та ембріології в умовах кредитно–модульної системи / **Ю. Б. Чайковський**, Л. О. Стеченко, В. Б. Раскалей, Г. І. Козак // Медична освіта. – 2006. – № 2. – С. 60–63. – Бібліогр.: 4 назв.
156. Морфологічні зміни спинного мозку щурів за умов мікромеркуріалізму та його корекції Тіотриазоліном та Мілдронатом / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2006. – №. 2. – С. 313–318. – Бібліогр.: 3 назв.
157. Порівняльний лектиногістохімічний аналіз ендометрію в нормі, при гіперплазії та аденокарциномах / **Ю. Б. Чайковський**, І. В. Копійка // Вісник проблем біології і медицини. – 2006. – №. 2. – С. 334–338. – Бібліогр.: 17 назв.
158. Розподіл рецепторів естрогенів і прогестерону в ендометрії в нормі та при гіперплазіях / І. В. Копійка, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – Т. 5, № 4. – С. 69–72. – Бібліогр.: 7 назв.

2007

159. Морфологічні зміни тимуса щурів за умов мікромеркуріалізму з використанням протекторної терапії / В. І. Літус, **Ю. Б. Чайковський** // Медицина сьогодні и завтра. – 2007. – № 3. – С. 32–34. – Бібліогр.: 5 назв.
160. Порівняльна оцінка ставлення студентів до навчання на кафедрі гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця за традиційною і кредитно-модульною системами / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2007. – № 2–3. – С. 89–93. – Бібліогр.: 8 назв.

2008

161. Вплив мікромеркуріалізму та протекторної терапії на ультраструктуру клітин тимусу щурів / В. І. Літус, **Ю. Б. Чайковський** // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, № 1. – С. 97–99. – Бібліогр.: 6 назв.
162. Вплив малих доз ртуті на спинномозкові ганглії щурів за умов використання комбінованої терапії тіотриазоліном та мілдронатом / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Український журнал клінічної та лабораторної медицини. – 2008. – Т. 3, № 3. – С. 99–105. – Бібліогр.: 6 назв.
163. Імунологічні аспекти патогенезу хронічного гастродуоденіту у дітей / М. І. Борисенко, **Ю. Б. Чайковський** // Журнал АМН України. – 2008. – Т. 14, № 2. – С. 299–322. – Бібліогр.: 20 назв.

164. Морфологічні аспекти патогенезу ртутної інтоксикації : огляд літератури / І. М. Трахтенберг, **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко // Сучасні проблеми токсикології. – 2008. – № 1. – С. 11–17.
165. Морфологічні зміни лімфатичного вузла щурів за умов мікромеркуріалізму та використання антидотної терапії / В. І. Літус, **Ю. Б. Чайковський** // Галицький лікарський вісник. – 2008. – Т. 15, № 4. – С. 32–34. – Бібліогр.: 7 назв.
166. Морфологічні зміни спинномозкових гангліїв за умов мікромеркуріалізму та нейропротекторної терапії / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Нейронауки: теоретичні та клінічні аспекти. – 2008. – Т. 4, № 1. – С. 25–30. – Бібліогр.: 4 назв.
167. Морфологічні зміни спинномозкових гангліїв за умов мікромеркуріалізму та використання терапії, що стимулює метаболічні процеси / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, № 1. – С. 169–171. – Бібліогр.: 4 назв.
168. Морфофункціональні зміни серця при хронічній вогнищевій інфекції лімфо-епітеліального глоткового кільця різної етіології / М. І. Борисєнко, В. В. Берєжний, **Ю. Б. Чайковський** // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2008. – № 2–3. – С. 28–34. – Бібліогр.: 5 назв.
169. Ушкодження периферійних нервів і методи їх фармакотерапії / **Ю. Б. Чайковський** // Ліки України. – 2008. – № 1. – С. 34–38.

2009

170. Структурні взаємовідносини в спинномозкових гангліях за умов мікромеркуріалізму та комбінованого впливу лікарських засобів / Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2009. – № 1. – С. 33–35. – Бібліогр.: 5 назв.

2010

171. Вивчення дії хлориду ртуті на нейроглию та нейрони *in vitro* / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2010. – № 27 (спец. вип.). – С. 19–195.
172. Гормональний канцерогенез яєчника и способы его моделирования / Д. В. Шамрай, Н. А. Мельник, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 2. – С. 126–130. – Бібліогр.: 7 назв.
173. Окисно-відновні процеси як основа розвитку патологічних змін міокарда та важлива ланка лікувальної дії фармпрепаратів за хронічної ртутної інтоксикації / Р. Ф. Камінський, Н. А. Колєсова, **Ю. Б. Чайковський** // Український морфологічний альманах. – 2010. – Т. 8, № 2. – С. 81–84. – Бібліогр.: 7 назв.

174. Ранняя восстановительная фармакотерапия травмы периферического нерва в эксперименте / Ю. Б. Чайковский, Е. В. Храпай // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 4. – С. 6–11. – Бібліогр.: 6 назв.
175. Ультраструктурные особенности влияния липофлавона на восстановление травмированного периферического нерва / **Ю. Б. Чайковский**, Е. В. Храпай // Український журнал клінічної та лабораторної медицини. – 2010. – Т. 5, № 4. – С. 95–99. – Бібліогр.: 7 назв.

2011

176. Вплив наночастинок CdS на нейрони сенсомоторної кори новонароджених мишей / Т. В. Козицька, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2, т. 2. – С. 121–124. – Бібліогр.: 17 назв.
177. Енергетичне підґрунтя розвитку та фармакологічної корекції патології міокарда за ртутної інтоксикації / Р. Ф. Камінський, Н. А. Колесова, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 3, т. 2. – С. 72–75. – Бібліогр.: 7 назв.
178. Імуногістохімічна характеристика клітинних популяцій у регенераційній невромі периферійного нерва / А. В. Корсак, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2, т. 2. – С. 135–137. – Бібліогр.: 4 назв.
179. Использование интерактивного дистанционного обучения в практической работе кафедры гистологии и эмбриологии НМУ / О. В. Храпай, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2, т. 1. – С. 27–29. – Бібліогр.: 6 назв.
180. Кардіопротекторні ефекти комплексної дії препарату метаболічного типу і унітіолу за хронічного мікромеркуріалізму / Р. Ф. Камінський, Н. А. Колесова, **Ю. Б. Чайковський** // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, № 3. – С. 124–126. – Бібліогр.: с. 126.
181. Корекція експериментального мікромеркуріалізму та стан органів нервової системи імунного захисту / **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко, В. І. Літус // Сучасні проблеми токсикології. – 2011. – № 5. – С. 64–65.
182. Морфофункциональные изменения структуры периферического нерва при полной невротомии и фармакологической коррекции липином и корвитином (эксперимент. исслед.) / Е. В. Храпай, **Ю. Б. Чайковский**, О. В. Павлушин, К. В. Храпай // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 3, т. 2. – С. 198–200. – Бібліогр.: 8 назв.

183. Робота з обдарованими абітурієнтами – запорука підвищення якості навчання у вищих медичних навчальних закладах / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Ільченко, О. В. Храпай, Т. В. Козицька // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2, т. 1. – С. 30–31. – Бібліогр.: 6 назв.
184. Стовбурові клітини тканин зуба / С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова / Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 18, № 4. – С. 5–8. – Бібліогр.: 50 назв.
185. Ультраструктура сідничного нерва за умов його травмування та гіпотиреозу / Т. Я. Рудюк, **Ю. Б. Чайковський**, Л. О. Стеченко, Р. С. Довгань // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2, т. 2. – С. 245–247. – Бібліогр.: 8 назв.

2012

186. Використання жирових стовбурових клітин як альтернативного джерела в регенеративній медицині / О. І. Дельцова, **Ю. Б. Чайковський**, С. Б. Геращенко // Галицький лікарський вісник. – 2012. – Т. 19, № 3, ч. 1. – С. 9–12. – Бібліогр.: 70 назв.
187. Деонтологічні та нормативно-правові аспекти використання ембріонального матеріалу людини / Ю. В. Сілкіна, **Ю. Б. Чайковський** // Здоров'є жінчини. – 2012. – № 4. – С. 21–23. – Бібліогр.: 13 назв.
188. Деонтологічні та нормативно-правові аспекти використання ембріонального матеріалу людини / Ю. В. Сілкіна, **Ю. Б. Чайковський** // Репродуктивна ендокринологія. – 2012. – № 2. – С. 94–97. – Бібліогр.: 13 назв.
189. Морфологічні аспекти патогенезу ртутної інтоксикації: огляд літератури / І. М. Трахтенберг, **Ю. Б. Чайковський**, Л. М. Сокурєнко // Сучасні проблеми токсикології. – 2008. – № 1. – С. 11–17.
190. Особливості гістоструктурних змін кори головного мозку щурів в умовах моделювання геморагічного інсульту / С. І. Савосько, **Ю. Б. Чайковський**, Н. Х. Погорєла, О. М. Макаренко // Фізіологічний журнал. – 2012. – Т. 58, № 5. – С. 28–35. – Бібліогр.: 17 назв. URL: <http://ir.library.nmu.com/handle/123456789/3348>
191. Особливості структурної організації ушкодженого сідничного нерва на ранніх етапах регенерації / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Український морфологічний альманах. – 2012. – Т. 10, № 4. – С. 98–101. – Бібліогр.: 15 назв.
192. Стовбурові клітини підшлункової залози дорослих та їх роль у лікуванні цукрового діабету / **Ю. Б. Чайковський**, С. Б. Геращенко, О. І. Дельцова // Галицький лікарський вісник. – 2012. – Т. 19, № 1. – С. 5–8. – Бібліогр.: 62 назв.
193. Ультраструктурні особливості нейронних і гліальних елементів неокортексту і структур периферичної нервової системи при гіпотиреозі / Т. Я. Рудюк,

- Ю. Б. Чайковський**, Л. О. Стеченко, Т. П. Куфтирева // Нейрофизиология. – 2012. – Т. 44, № 2. – С. 137–144. – Бібліогр.: 19 назв.
194. Шляхи регенерації міокарда: огляд / О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський**, Ю. В. Сілкіна // Серце і судини. – 2012. – № 2. – С. 96–101. – Бібліогр.: 56 назв.

2013

195. Експедиція по музею історії мікроскопа / **Ю. Б. Чайковський**, Т. Л. Терещенко, Л. Б. Шобат // Мистецтво лікування. – 2013. – № 4. – С. 136–137.
196. Методическое обеспечение преподавания гистологии, цитологии, эмбриологии иностранным студентам-медикам / **Ю. Б. Чайковский** [и др.] // Український морфологічний альманах. – 2013. – Т. 11, № 1. – С. 95–98.
197. Особенности механизма токсического влияния ртути / Л. М. Сокурченко, **Ю. Б. Чайковский**, И. М. Андрусина // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 1, ч. 1. – С. 232–234. – Библиогр. 5 назв.
198. Регенераційні можливості стовбурових клітин нирки / С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова // Український журнал нефрології та діалізу. – 2013. – № 4. – С. 39–44. – Бібліогр.: 48 назв.
199. Стівбурові клітини і регенерація периферійних нервів: огляд літератури / О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна хірургія. – 2013. – № 7. – С. 65–68. – Бібліогр.: 42 назв.
200. Стівбурові клітини кишки / О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський** // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 2. – С. 76–82. – Бібліогр.: с. 80–82.
201. Стівбурові клітини органа зору та їх участь у регенерації тканин очного яблука: літературний огляд / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко // Офтальмологический журнал. – 2013. – № 3. – С. 83–91. – Бібліогр.: 90 назв.
202. Стівбурові клітини спірального органа внутрішнього вуха: огляд / **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2013. – № 5. – С. 80–89. – Бібліогр.: 67 назв.
203. Сучасний погляд на стівбурові клітини органів дихальної системи дорослих і можливість їх участі в регенераційній терапії / С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський**, О. І. Дельцова // Галицький лікарський вісник. – 2013. – Т. 20, № 2. – С. 6–9. – Бібліогр.: 70 назв.
204. Сучасні погляди на стівбурові клітини шкіри дорослих та їхню участь у регенерації загального покриву: огляд / С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський**,

О. І. Дельцова // Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2013. – № 2. – С. 77–83. – Бібліогр.: 91 назв.

2014

205. Евгений Борисович Букреев: известный и неизвестный / **Ю. Б. Чайковский** // Практикуючий лікар. – 2014. – № 3. – С. 26–33: портр. – Бібліогр.: 5 назв.
206. Життєвий та творчий шлях професора Бромберг Е. Д. / В. М. Ждан, В. І. Шепітько, **Ю. Б. Чайковський**, Н. Ф. Єрємона // Світ медицини та біології. – 2014. – № 4. – С. 9–11.
207. Морфологічні субстрати хронічної кардіотоксичної дії малих доз сулеми та застосування кардіопротекторів / **Ю. Б. Чайковський**, Л. О. Стеченко, Р. Ф. Камінський // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2014. – Т. 20, № 1. – С. 115–120. – Бібліогр.: 24 назв.
208. Особливості змін показників неспецифічної резистентності у пацієнтів з мікросатурнізмом / О. О. Карлова, Б. С. Шейман, О. П. Яворовський, **Ю. Б. Чайковський** // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 1. – С. 123–128. – Бібліогр.: 17 назв.
209. Особливості імунологічної реактивності у працівників експонованих свинцем / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 3, т. 1. – С. 148–152. – Бібліогр.: 9 назв.
210. Особливості структурної організації спинномозкових вузлів за умов одностороннього пошкодження сідничного нерва та гіпотиреозу / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Світ медицини та біології. – 2014. – № 4. – С. 162–165. – Бібліогр.: 9 назв.
211. Особливості ультраструктурних змін в респіраторному відділі легень щурів у віддалений період після термічної травми за умов її корекції колоїдно-гіперосмолярним інфузійним розчином Naes-Ix-5 % / О. І. Макарова, **Ю. Б. Чайковський** // Світ медицини та біології. – 2014. – № 4. – С. 115–120. – Бібліогр.: 10 назв.
212. Прогностичний потенціал маркерів імунозапальної активації при експозиції свинцем / О. О. Карлова, О. П. Яворовський, **Ю. Б. Чайковський**, В. Ю. Брежнева // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 4, т. 2. – С. 126–130. – Бібліогр.: 8 назв.
213. Стовбурові клітини стінки кровоносних судин / О. І. Дельцова, С. Б. Геращенко, **Ю. Б. Чайковський** // Український кардіологічний журнал. – 2014. – № 1. – С. 97–101. – Бібліогр.: 60 назв.

214. Особливості імунологічної реактивності у працівників експонованих свинцем / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Вісник проблем біології та медицини. – 2014. – Вип. 3. – Т. 1. – С. 148–152. – Бібліогр.: 9 назв.

2015

215. Додипломна вища медична освіта в Україні: що можна змінити вже сьогодні ? / **Ю. Б. Чайковський**, Л. І. Хламанова // Медична освіта. – 2015. – № 1. – С. 125–128. – Бібліогр.: 21 назв.
216. Проблема викладання базових медико-біологічних дисциплін: дискусія протягом століття / **Ю. Б. Чайковський**, Л. І. Хламанова // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2015. – Т. 21, № 1. – С. 95–102. – Бібліогр.: 31 назв.
217. Структура сідничного нерву після його перетину у тиреоїдектомованих щурів, які на фоні замісної терапії отримували епадол / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2015. – Т. 22, № 3(ч. 2). – С. 92–94. – Бібліогр.: 6 назв.
218. Ультрамیکроскопічні зміни міокарда щурів за умови субхронічної ртутної експозиції та її корекції / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2015. – Т. 22, № 3(ч. 1). – С. 97–99. – Бібліогр.: 9 назв.

2016

219. Герпесвірусна інфекція за умов інсульту та фармакокорекції в експерименті / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2016. – Вип. 2, т. 1. – С. 41–45. – Бібліогр.: 9 назв.
220. Зірки та тернії шляху кафедри гістології та ембріології / Т. Р. Скибінська, Л. М. Сокурєнко, **Ю. Б. Чайковський** / Світ медицини та біології. – 2016. – № 1. – С. 209–217. – Бібліогр.: 16 назв. – (До 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця).
221. Комплексне клініко-експериментальне дослідження впливу етіології хронічної вогнищевої інфекції лімфо-епітеліального глоткового кільця на структуру захворювань серця в дітей / М. І. Борисенко, В. В. Бережний, **Ю. Б. Чайковський** // Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології. – 2016. – Т. 10, № 1. – С. 31–32. URL: <http://ir.library.nmu.com/handle/123456789/3597>
222. Порівняльний аналіз експериментальної фармакокорекції нейродистрофічних змін на моделі геморагічного інсульту / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2016. – Вип. 2, т. 1. – С. 78–82. – Бібліогр.: 22 назв.

223. Ультраструктура міокарда щурів з артеріальною гіпертензією у постнатальному онтогенезі / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Світ медицини та біології. – 2016. – № 1. – С. 159–164. – Бібліогр.: 7 назв.

2017

224. Вплив екзогенного лейкемія-інгібіторного фактору на репаративну регенерацію периферичного нерва у мишей / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Клітинна та органна трансплантологія. – 2017. – Т. 5, № 2. – С. 176–181 : англ.: С. 182–187. – Бібліогр.: 31 назв. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5280>

225. Деякі шляхи впровадження проблемно-орієнтованого навчання у вищу медичну освіту / **Ю. Б. Чайковський**, Л. І. Хламанова // Журнал НАМН України. – 2017. – Т. 23, № 1/2. – С. 116–121. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5291>

226. Деякі шляхи оптимізації формування фахівця на молодших курсах у медичному вищому навчальному закладі : огляд існуючого досвіду / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // Sciences of Europe. – 2017. – Vol 1, № 22. – С. 3–5. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/3380>

227. Морфологія регенераційної невроми травмованого периферійного нерва за умов відтворення негайного зварного епіневрального з'єднання кукс та часткової іммобілізації кінцівки / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Світ медицини та біології. – 2017. – № 4. – С. 152–156. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5301>

2018

228. Вплив постнатальних мультипотентних стовбурових клітин (похідних нервового гребня) на перебіг регенерації в зоні експериментального пошкодження м'якотканинного вмісту орбіти ока / Ю. В. Чепурний, Т. В. Кустрьо, ..., **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Проблеми кріобіології і кріомедицини = Problems of cryobiology and cryomedicine. – 2018. – Т. 28, № 1. – С. 59–63. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/1018>

229. Останні публікації українського гістолога Олександра Черняхівського та їх історичний і сучасний нейрофізіологічний контекст / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // Проблеми кріобіології і кріомедицини = Problems of cryobiology and cryomedicine. – 2018. – № 31. – С. 7–9. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5292>

230. Скромна чарівність гістології / **Ю. Б. Чайковський**, С. Б. Геращенко, О. І. Дельцова, Л. М. Сокурєнко // Ліки України. – 2018. – № 7. – С. 57–60. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/1157>

2019

231. Карл Майер : до 200-річчя терміну «Гістологія» / **Ю. Б. Чайковський**, О. Д. Луцик // Світ медицини та біології. – 2019. – № 1. – С. 208–209. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/1168>
232. Проблемно-орієнтоване навчання у вищій медичній освіті / Л. І. Хламанова, **Ю. Б. Чайковський** // Медична освіта. – 2019. – № 1. – С. 41–47. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/5289>
233. Hypervascularisation of regenerative neuroma / **Y. B. Chaikovsky** // Світ медицини та біології. – 2019. – № 1. – С. 200–203. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/1163>

2020

234. Дистанційне навчання студентів медичних та стоматологічних факультетів / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут біології і медицини. – Київ, 2020. – С. 186–187. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/2260>
235. Електрозварна технологія у відновленні цілісності травмованого периферичного нерва: огляд літератури і власних експериментальних даних / **Ю. Б. Чайковський** [та ін.] // Ukrainian Neurosurgical Journal. – 2020. – Vol. 26, № 2. – P. 24–33. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/3363>

2021

236. До 180-річчя НМУ імені О.О.Богомольця. Нарис завідувача кафедри гістології та ембріології, професора Ю.Б. Чайковського про своїх вчителів – професорів А.К.Коломійцева та В.П. Яценка. 2021. URL: <https://nmuofficial.com/news/do-180-richchya-nmu-imeni-o-o-bogomoltsya-narys-zaviduvacha-kafedry-gistologiyi-ta-embriologiyi-profesora-yu-b-chajkovskogo-pro-svoyih-vchyteliv-profesoriv-a-k-kolomijtseva-ta-v-p-yatsenka/>

IV Література про Чайковського Юрія Богдановича

237. Історія товариства – Національне товариство "Анатомія". URL: <https://nt-aget.com.ua/history>

238. Кафедра гістології та ембріології. Історія кафедри. URL: <https://nmuofficial.com/en/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-gystologyy-y-embryologyy/istoriya-kafedry/>
239. Ковалевська Є. А. Короткий нарис історії становлення кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / Є. А. Ковалевська, О. В. Остапенко, Л. П. Заприводе // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2015. – № 3. – С. 138-143.
240. Мої спогади про професора Юрія Богдановича Чайковського – людину, вченого, керівника. URL: https://library.dmed.org.ua/uploads/files/2024-02/1708707190_982-tekst-statti-1602-1-10-20230807.pdf
241. Пішов з життя Чайковський Юрій Богданович. URL: <https://amnu.gov.ua/pishov-z-zhyttya-chajkovskyy-yuriy-bogdanovych/>
242. Професор Чайковський Юрій Богданович. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/profesor-chaykovskiy-yuriy-bogdanovich>
243. Чайковський Юрій Богданович – засновник школи нейроморфології. До 70-річчя від дня народження [за матеріалами бібліотеки НМУ]. URL: <https://nmuofficial.com/news/chajkovskyy-yuriy-bogdanovych-zasnovnyk-shkoly-nejromorfologiyi-do-70-richchya-vid-dnya-narodzhennya/>
244. Чайковський Юрій Богданович – НАМН України. URL: <https://amnu.gov.ua/chajkovskyy-yuriy-bogdanovych/>
245. Чайковський Юрій Богданович / В. Ф. Москаленко, І. М. Полякова // Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (1841–2006) / В. Ф. Москаленко, І. М. Полякова. – Вид. 3-тє, випр. і допов. – Київ : Книга-плюс, 2006. – С. 271–272.
246. Чайковський Юрій Богданович / Г. А. Константиновський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. URL: <https://esu.com.ua/article-889372>.
247. Чайковський Юрій Богданович // Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1941–2011. У 2 кн. Кн. 2. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку (1921–2011) : біограф. словник / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова ; за ред. В. Ф. Москаленка. – Вид. 4-те, оновл. і доопрац. – Київ : Авіцена, 2011. – С. 298–299.

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека**

Виробничо–практичне видання

***Юрій Богданович Чайковський - науковець в галузі гістології
та ембріології, засновник школи нейроморфології:***

(до 75-річчя від дня народження)

Інформаційний список літератури

Укладачі:

**Людмила Василівна Папуша
Олена Валеріївна Ключніченко
Лариса Сергіївна Медяник**

Відповідальна за випуск:
Людмила Василівна Папуша

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека

03057 м. Київ, просп. Берестейський 36

е–пошта library@nmu.ua

Київ 2026